

3. Poetry of Serhiy Zhadan: Translated by Kalpna Singh-Chitnis. Retrieved from: <http://lifeandlegends.com/poetry-of-serhiy-zhadan-translated-by-kalpna-singh-chitnis/> (date of appeal: 20.10.22)

4. Poetry of War – An Interview with Oksana Maksymchuk: Part 1. Retrieved from: <https://magazine.tedxvienna.at/2022/04/25/interview-oksana-maksymchuk-1/> (date of appeal: 18.10.22)

5. Serhii Zhadan. Words for War. New Poems from Ukraine. Retrieved from: <https://www.wordsforwar.com/serhiy-zhadan-bio> (date of appeal: 15.10.22).

6. War Poetry in Ukraine: Serhiy Zhadan and Lyuba Yakimchuk. Retrieved from: <https://lareviewofbooks.org/short-takes/war-poetry-in-ukraine-serhiy-zhadan-and-lyuba-yakimchuk/> (date of appeal: 21.10.22)

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-261-6-56>

**LEXICAL AND GRAMMATICAL PECULIARITIES
OF TRANSLATION OF LEGAL TEXTS TO GERMAN
IN THE PERIOD OF MARTIAL LAW
(ON THE EXAMPLE OF A STATEMENT)**

**ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ
ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ
У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ (НА ПРИКЛАДІ ЗАЯВИ)**

Buhaichuk O. V.

*Assistant at the Department
of German Philology,
Lesya Ukrainka Volyn National
University
Lutsk, Ukraine*

Бугайчук О. В.

*асистент кафедри німецької
філології,
Волинський національний
університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Юридичний переклад є «спеціалізованою сферою перекладацької діяльності, де документи характеризуються лаконічністю, точністю і чіткістю викладу, щоб попередити обман, тому доповнення, опущення, зміни та помилки в тексті можуть стати причиною подальших проблем» [3, с. 92]. Для того, щоб перекласти документи юридичної тематики одного бездоганного знання іноземної мови мало. Перевагою є наявність у перекладача вищої юридичної освіти. Також перекладач має бути ознайомлений із нормами міжнародного права та юридичною термінологією відповідної країни. Більшість хороших юристів володіє

іноземними мовами, але не мають достатніх знань для грамотного перекладу. Також багато досвідчених перекладачів професійно справляються зі своїм завданням, але не володіють юридичною термінологією. Лінгвістичні нюанси юридичного перекладу висувають особливі вимоги до перекладача. Він повинен досконало володіти не тільки мовою оригінального документа і перекладу, але і бути експертом в правовій галузі.

Серед основних документів, які є предметом перекладу, можна виділити заяви, договори, контракти, довіреності, нормативно-правові акти, установчі документи, нотаріальні свідоцтва, рішення суду, сертифікати, витяги з реєстрів, різного роду свідоцтва тощо.

Особливості перекладів юридичних текстів полягають в тому, що оригінальний текст оформлений відповідно до конкретної законодавчої системи, а переклад документа буде використаний в іншій правовій системі. Важливо, щоб правові терміни і лексика повністю відповідали оригіналу і передавали основний текст, не спотворюючи інформацію, тому що помилки тут неприпустимі. В юридичному перекладі одна і та ж термінологія нерідко має різне значення. Юридична документація має свої текстові особливості та своєрідне мовне вираження. Текст більшості юридичних документів має рівний стиль, містить ділову лексику та юридичну термінологію. «До особливостей перекладу юридичних текстів також належить велика кількість стійких словосполучень та слів в іноземній мові, які не мають тождесних аналогів у мові перекладу» [2, с. 163].

«Часте застосування стандартних виразів та кліше є ще однією важливою складовою юридичного документа» [1, с. 596]. У сфері юридичного перекладу особливу роль відіграє вичитування документа. Свої помилки помітити часто важко, тому, беручи до уваги високий ступінь відповідальності при правовому перекладі, бажано, щоб документ був вичитаний колегою.

В даний час багато клієнтів звертаються в Бюро перекладів для перекладу юридичних документів німецькою мовою з української мови та навпаки. Часто переклад є терміновим, адже в час війни значна частина населення України виїжджає за кордон разом з дітьми. Трапляються випадки, коли діти покидають територію України без батьків або без одного з батьків. У присутності нотаріуса батьки або один із них складають офіційну заяву, в якій вони вказують, у чиєму супроводі відбуватиметься поїздка дитини за кордон, терміни її перебування за кордоном, посилаючись на відповідний Закон України, тощо. В таких випадках на вповноважену особу складається довіреність, яка засвідчується державним або приватним нотаріусом.

Ми можемо виділити наступні основні особливості юридичного тексту:

1. Насиченість спеціальною юридичною лексикою, основну частину якої складають юридичні терміни та реалії (der Privatnotar, das Gericht, die Urkunde, der Rechtsanwalt).

2. Вживання загальнозживаної лексики у її звичному значенні (das Schriftstück, die Erklärung, zuständige Behörden, die Zustimmung) та вживання загальнозживаної лексики зі спеціальним, а не звичним значенням (der Titel, der Schein).

3. Наявність скорочень, які зустрічаються зазвичай лише у текстах з галузі юриспруденції (s.a. – siehe auch – дивись також; a. d. D. = an diesem Datum – цього числа; bzw. – beziehungsweise – і/також).

4. Часто використовуються дієслова у пасивному стані (Die Bescheinigung wurde ausgestellt. Neue Beweise werden vorgelegt. Der Vertrag wurde unterschrieben).

Сфера перекладу юридичних текстів має свої правила та особливості. Про них бажано знати для того, щоб уникати помилок при перекладі юридичних документів:

- Не відтворювати формати оригінального документу.
- Використовувати правила орфографії мови, з якої виконується переклад.

– На 100 % довіряти таким джерелам як Linguee та Multitran.

Основні правила при перекладі документів, яких необхідно дотримуватись для того, аби уникнути помилок при перекладі юридичних документів:

1. Завжди відтворювати формат оригіналу: Шаблони або бланки документів, які використовуються перекладачами, часто не відповідають оригіналу документа. Це є досить груба помилка. Основним завданням перекладача є створити належне сприйняття та правильну інтерпретацію читачем перекладу документу. Наприклад, якщо потрібно перекласти рішення суду, зміст такого ж українського рішення суду не буде корисним і ми не зможемо частково копіювати частину його тексту чи структуру, оскільки вони зовсім не схожі між собою. Теж саме можна сказати і про свідоцтво про смерть, свідоцтво про народження або угоду купівлі-продажу нерухомого майна та інше.

2. Використовувати орфографічні правила мови, на яку здійснюється переклад. Кожна мова має свої орфографічні правила та особливості. А різноманітні діалекти однієї мови, в свою чергу, теж мають свої.

3. Не довіряти на 100% таким джерелам як Linguee та Multitran. Не завжди в словниках ми можемо знайти відповіді на усі можливі запитання. Тим не менше, перекладачі-початківці часто довіряють словникам, оскільки вони є джерелом, в якому можна швидко отримати кваліфіковану відповідь. Усі варіанти перекладу, які ми зустрічаємо у словниках, слід перевірити. Вони можуть слугувати нам орієнтиром у пошуку лексичних

одиниць загального вжитку, які можна використовувати при перекладі. Але багато з них несуть в собі серйозні помилки, коли йдеться про складні терміни або багатозначні слова, вживання яких залежить від контексту. Теж саме стосується електронних ресурсів таких, як Linguee або Multitran. Обидва допустимо застосовувати як відправні точки у пошуку необхідного терміну, але не більше.

Література:

1. Везубенко М. Лексико-граматичні особливості перекладу німецькомовних текстів у галузі юриспруденції. *Наук. зап.* Вип. 187. Сер. філол. Науки. Кропивницький: ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 593-600.
2. Логінова Л., Іваніщенко О. Особливості перекладу юридичних текстів англійською мовою. *Наук. вісник Міжн. гум. ун-ту. Сер. філологія.* 2021. № 49 том 2.
3. Роечко Л., Горлатова О., Редько С. Особливості перекладу юридичних текстів. *Акт. пун. іноз. філ.* Вип. 15, 2021. С. 91-96.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-261-6-57>

MEDICAL TERMS IN PICTUREBOOKS ON COVID-19 WITHIN TRANSLATION

МЕДИЧНА ЛЕКСИКА ІЛЮСТРОВаних ДИТЯЧИХ КНИГ ПРО COVID-19 У ФОКУСІ ПЕРЕКЛАДУ

Vardanian M. V.

*Doctor of Philological Science,
Associate Professor, Dean,
Professor at the Department of the
Translation and Slavic Studies,
Kryvyi Rih State Pedagogical
University
Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk region,
Ukraine*

Варданян М. В.

*доктор філологічних наук, доцент,
декан,
професор кафедри перекладу та
слов'янської філології,
Криворізький державний
педагогічний університет
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська
область, Україна*

Сучасне суспільство зіткнулося з жахливим явищем – пандемією COVID-19. Задля зменшення темпу поширення небезпечного вірусу інформація розповсюджується через ЗМІ та літературу. Пандемія